

Evaluatie jaarwisseling 2014-2015

1. Inleiding

Het Regionaal College heeft op 9 november 2009 de Regionale handreiking draaiboek jaarwisseling Twente vastgesteld. In deze handreiking is aangegeven dat de aanpak van de jaarwisseling als een cyclisch proces gezien moet worden. In dit proces heeft de evaluatie een belangrijke plek. Op basis van de bevindingen van de afgelopen jaarwisseling kan de regionale risicoanalyse worden bijgesteld, kunnen genomen maatregelen tegen het licht worden gehouden en eventueel nieuwe maatregelen worden toegevoegd. Bij de evaluatie is gebruik gemaakt van het schaderegistratieformulier en de checklist maatregelen en bevindingen van de Twentse gemeenten. Daarnaast zijn door de hulpverleningsdiensten, de politie, het Openbaar Ministerie en bureau Halt de nodige cijfers aangeleverd. Eerst worden de landelijke cijfers gepresenteerd om te kunnen vergelijken met het Twentse beeld.

2. Landelijk beeld

Over de gehele linie daalde het aantal incidenten; ook het aantal aanhoudingen en in verzekeringstellingen daalde. Er werd minder vaak hulp verleend door de politie aan andere instanties.

Geweld tegen de politie en medewerkers veilige publieke taak kwam minder vaak voor. De grootste daling is te zien in het aantal meldingen die betrekking hebben op het verbaal geweld jegens de politie.

De mobiele eenheid (ME) moest tijdens de jaarwisseling op meerdere plekken ingrijpen. In Culemborg werd de ME ingezet om het de brandweer mogelijk te maken een brand op de openbare weg te blussen. Hierbij zijn politiemensen en ME-voertuigen bekogeld met vuurwerk en flessen. Niemand raakte gewond.

Ook in Nijmegen waren incidenten. Brandweerlieden wilden voorkomen dat een brand zou overslaan naar andere panden, maar werden door omstanders bekogeld. Ook was er een blokkade opgeworpen en is zwaar vuurwerk naar politiemensen gegooid. In beide gevallen was de komst van de ME voldoende om de rust te laten terugkeren.

Sinds de vorige jaarwisseling (2013-2014) is sprake van een nieuwe wijze van aanlevering van gegevens. De aantallen worden geautomatiseerd aangeleverd uit de Basisvoorziening Handhaving (BVH) en de nieuwe categorieën zijn vastgesteld conform het Informatiemodel Nederlandse Politie, dat landelijk als uitgangspunt wordt gehanteerd. Om te kunnen vergelijken zijn de aantallen van de afgelopen jaarwisseling in de tabellen opgenomen.

Incidenten en aanhoudingen

Het aantal gebeurtenissen is opgesplitst in incidenten en aanhoudingen. Incidenten wil zeggen alle aan de jaarwisseling gerelateerde gebeurtenissen die hebben plaatsgevonden.

Het totaal aantal incidenten is in vergelijking met de vorige jaarwisseling licht gedaald. In totaal zijn 12.406 incidenten gemeld. Dit is een daling van 2% ten opzichte van de vorige jaarwisseling. Het aantal branden en ontploffingen daalde, evenals het aantal vernielingen c.q. zaakbeschadigingen en tot slot het aantal mishandelingen en bedreigingen. Er werd minder vaak hulp verleend door de politie aan instanties, vooral veel minder aan de brandweer.

Er is sprake van een verschuiving van ernstige misdrijven, zoals mishandeling, naar overlast. Er waren meer vuurwerkincidenten en ook kwamen meer meldingen van overlast door jongeren.

	2012-2013	2013-2014	2014-2015	PERCENTAGE
Aantal incidenten	10952	12646	12406	-2%
Aantal aanhoudingen	802	887	642	-28%

Aantal incidenten uitgesplitst naar categorie

Het aantal incidenten is uitgesplitst in verschillende categorieën op basis van de maatschappelijke klassen uit BVH. In onderstaande tabel zijn de aantallen opgenomen en deze worden vergeleken met de afgelopen jaarwisselingen.

	2012-2013	2013-2014	2014-2015	PERCENTAGE
<u>Aantal incidenten</u>	10952	12646	12406	-2%
(Zware) Mishandeling/Bedreiging	1638	1667	1520	-9%
Aantasting openbare orde	62	77	82	+6%
Brand/ontploffing	1468	2036	1504	-26%
Hulpverlening aan instanties	336	503	477	-5%
Vernieling c.q. zaakbeschadiging	3498	3590	3071	-14%
Vuurwerk	3432	4189	5047	+20%
Overige	526	584	705	+21%

Over de hele linie hebben minder incidenten plaatsgevonden ten opzichte van de vorige jaarwisseling. Het aantal branden en ontploffingen daalde met 26% en ook het aantal incidenten met betrekking tot vernieling c.q. zaakbeschadiging daalde, namelijk met 14%. Het aantal mishandelingen en bedreigingen daalde met 9%. Er werd minder vaak hulp verleend door de politie aan instanties (5%). Het gaat hierbij om hulp aan de brandweer, bijzondere opsporingsdiensten, andere eenheden, collega's, personeel openbaar vervoer en overige hulp.

De politie verleende vooral hulp aan de brandweer, maar dit is gedaald ten opzichte van de vorige jaarwisseling. De categorie 'overige hulpverlening' omvatte de meeste gevallen van hulp aan andere instanties. Het ging hier om allerlei incidenten, zoals bijvoorbeeld de vraag van een burger om extra toezicht bij haar afgebrande huis.

Het aantal incidenten met vuurwerk steeg met 20%; het ging met name over het afsteken van vuurwerk. Binnen de categorie 'overige' steeg het aantal incidenten met 21%; dit betrof vooral meldingen die betrekking hadden op overlast door de jeugd.

Aantal aanhoudingen en inverzekeringstellingen

	2012-2013	2013-2014	2014-2015	PERCENTAGE
Aantal aanhoudingen	802	887	642	-28%
Aantal inverzekeringstellingen	209	332	197	-41%

Aantal aanhoudingen uitgesplitst naar categorie

	2012-2013	2013-2014	2014-2015	PERCENTAGE
Aantal aanhoudingen	802	887	642	-28%
(Zware) Mishandeling/Bedreiging	353	336	297	-12%
Aantasting openbare orde	48	43	48	+12%
Brand/ontploffing	25	16	13	-19%
Vernieling c.q. zaakbeschadiging	196	298	126	-58%
Vuurwerk	105	97	91	-6%
Overige	75	97	67	-31%

Het aantal aanhoudingen ten opzichte van de voorgaande jaarwisseling nam af met 28%.

Met betrekking tot vernielingen c.q. zaakbeschadiging is sprake van een daling met meer dan de helft (58%). Tijdens de vorige jaarwisseling had 100 aanhoudingen betrekking tot de schermutselingen in Veen. Wanneer hiervoor wordt gecorrigeerd, zou de daling in het aantal aanhoudingen met betrekking tot vernielingen minder fors zijn, maar nog steeds 36%. De afname van het totaal aantal aanhoudingen zou na correctie 18% zijn.

Aangaande vuurwerk 'brand/ontploffing' daalde het aantal aanhoudingen van 16 naar 13. Het aantal aanhoudingen dat betrekking heeft op vuurwerk nam af van 97 naar 91.

Het aantal aanhoudingen met betrekking tot (zware) mishandeling/bedreiging daalde met 12% ten opzichte van de vorige jaarwisseling. Binnen deze categorie neemt eenvoudige mishandeling de grootste plaats in (niet expliciet terug te vinden in de tabel): dit aantal daalde van 174 naar 137.

De categorie 'overige' daalde met 31% en bevatte vooral meldingen over beledigingen. Deze meldingen kunnen gaan over beledigingen van burgers onderling, maar ook van burgers richting politie of medewerkers met een publieke taak.

Met betrekking tot de aanhoudingen die betrekking hebben op aantasting van de openbare orde, waarbij personen zich vooral verzetten of niet voldoen aan bevel of vordering, was sprake van een stijging van 43 naar 48.

Aantal inverzekeringstellingen.

Het aantal inverzekeringstellingen is gedaald met 41%. Tijdens de vorige jaarwisseling waren de 100 inverzekeringstellingen met betrekking tot de schermutselingen in Veen hierbij inbegrepen. Na correctie zou de daling het in aantal inverzekeringstellingen 15% zijn.

Geweld tegen politie en werknemers met een publieke taak.

In tabel 1 is het aantal voorvallen vermeld van geweld tegen werknemers met een publieke taak.

TABEL 1..	2013-2014	2014-2015	PERCENTAGE
GTPA (politie)	138	132	-4%
VPT (veilige publieke taak)	16	9	-44%

Deze aantallen zijn afkomstig uit BVH. In deze registratie kan worden aangegeven of geweld is gebruikt, maar niet gespecificeerd naar aantal medewerkers dat daarbij betrokken was.

Het aantal incidenten van geweld tegen de politie is gedaald met 4% en tegen werknemers met een publieke taak van 16 naar 9 (44%).

Uit informatie van de HIN's (tabel 2) blijkt dat bij deze incidenten 124 politiemensen waren betrokken en 8 werknemers met een publieke taak. Dit is een daling ten opzichte van de vorige jaarwisseling.

Geweld zoals gemeld door HIN's.

Tabel 2. Aantal collega's en medewerkers veilige publieke taak.

	2013-2014	2014-2015	PERCENTAGE
Gemeld door SGBO			
Politie – fysiek geweld	90	73	-19%
Politie – verbaal geweld	74	51	-31%
	164	124	-24%
VPT – fysiek geweld	18	4	--
VPT –verbaal geweld	--	4	--
	18	4	

Over de hele linie is een daling zichtbaar. De grootste daling is te zien in het aantal meldingen die betrekking hebben op verbaal geweld jegens de politie.

CONCEPT

3. Regionaal beeld

Sinds de jaarwisseling van 2013-2014 is sprake van een nieuwe wijze van aanlevering van gegevens. Net als het landelijk beeld is ook het regionaal beeld ten aanzien van de politiecijfers tot stand gekomen op basis van deze nieuwe wijze van aanleveren. Hierdoor is het niet mogelijk om een vergelijking te maken tot aan de jaarwisseling in 2007-2008. De cijfers die in paragraaf 3.1 getoond worden gaan terug tot aan de jaarwisseling in 2010-2011. Om te kunnen vergelijken zijn de aantallen van de afgelopen jaarwisseling toegevoegd.

Naast de politiecijfers zoals het aantal meldingen en incidenten wordt in dit hoofdstuk verder ingezoomd op geweld tegen hulpverleners tijdens de jaarwisseling, de incidenten van de brandweer en die van de ambulancediensten.

3.1 Incidenten, aanhoudingen en Haltverwijzingen politie Twente

Twente kende een relatief rustige jaarwisseling met 22% minder incidenten dan de vorige jaarwisseling. De politie is vooral druk geweest met vuurwerk gerelateerde incidenten (het afsteken van vuurwerk) en openlijk geweld tegen personen.

3.1.1 Incidenten

In onderstaande tabel is het totaal aantal jaarwisseling gerelateerde incidenten van de afgelopen jaren opgenomen. Hierbij is net als bij de landelijke evaluatie onderscheid gemaakt in het soort incident: openlijke geweldpleging, vernieling, mishandeling en (poging tot) zware mishandeling / dood door schuld en brandstichting (waarbij de politie aanwezig was). De registratie in Twente heeft betrekking op 31 december en 1 januari.

TYPE INCIDENT	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015
Moord/ doodslag	1	1	1	0	2
Openlijk geweld (personen)	0	5	0	3	8
Bedreiging	10	14	0	0	7
Mishandeling	32	42	56	55	22
Zware mishandeling	4	6	5	3	5
Vernieling	66	78	92	136	84
Overlast	0	13	7	9	11
Vuurwerk	46	71	58	189	214
Overig maatschappelijke integriteit (belediging)	4	6	3	8	0
Openbare orde (wederspansigheid)	0	2	0	1	1
Totaal	198	277	222	404	354

In Twente zijn er 354 incidenten geregistreerd. Dit is een daling ten opzichte van vorig jaar.

In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van het totaal aantal incidenten *per gemeente* over de afgelopen vijf jaar. De drie grote steden nemen 70% van de incidenten voor hun rekening (251 incidenten). De gemeenten Rijssen-Holten, Twenterand en de Hof van Twente hebben daarna het grootste aandeel.

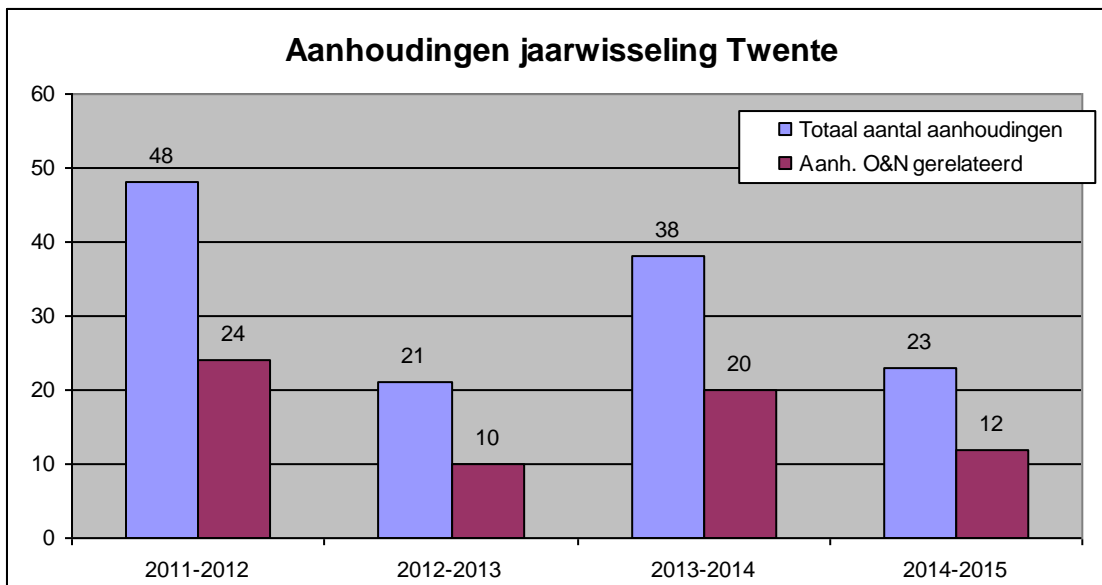
GEMEENTE	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015
Almelo	29	28	40	58	63
Borne	4	4	26	24	7
Dinkelland	1	4	3	8	3
Enschede	68	89	68	157	151
Haaksbergen	9	10	5	9	15
Hellendoorn	5	23	4	9	16
Hengelo (O)	28	41	34	61	37
Hof van Twente	16	19	7	23	18
Losser	8	5	3	6	6
Oldenzaal	3	9	6	9	13
Rijssen-Holten	8	20	12	10	20
Tubbergen	3	4	4	6	4
Twenterand	12	14	8	17	20
Wierden	4	7	3	7	10
Totaal	198	277	222	404	354

3.1.2 Aanhoudingen

Door de politie is in kaart gebracht welke aanhoudingen zij heeft verricht in de periode rond de jaarwisseling (periode 30, 31 december en 1, 2 januari). Hierbij is onderscheid gemaakt in het totale aantal aanhoudingen en specifiek met betrekking tot de incidenten openlijke geweldpleging, vernieling, mishandelingen (licht en zwaar) en brandstichting.

AANHOUDINGEN PER INCIDENT	2012-2013	2013-2014	2014-2015
Openlijk geweld (personen)	0	4	3
Bedreiging	1	1	0
Mishandeling	2	11	0
Zware mishandeling	3	1	1
Vernieling	3	2	5
Overig maatschappelijke integriteit	1	1	0
Vuurwerk	0	0	2
Totaal	10	20	11*

*) in de staafdiagram op de volgende pagina wordt het totaal aantal van 12 aanhoudingen oud & nieuw genoemd. Dit getal is in het overzicht 'aanhoudingen per incident' verminderd met 1, omdat 1 incident betrekking heeft op moord, maar niet jaarwisseling gerelateerd is.

Er heeft een daling plaatsgevonden in het aantal aanhoudingen ten opzichte van vorig jaar (-40%). In relatie tot de daling van het aantal incidenten (-12%) en het aantal mishandelingen in Twente (-60%) is een lager aantal aanhoudingen wel logisch.

Afgelopen jaarwisseling zijn er in totaal 27 gevallen van mishandeling genoteerd, waarbij er 1 aanhouding is verricht. Het jaar ervoor, in 2013-2014 zijn er 58 meldingen geregistreerd, waarvan 12 aanhoudingen verricht.

3.1.3 Geweld tegen hulpverleners

Via politie District Twente is onderstaande informatie over geweld tegen hulpverleners in onze regio ontvangen. Door de nieuwe registratiemethode zijn de gegevens pas inzichtelijk vanaf de jaarwisseling 2010-2011.

GEWELD TEGEN HULPVERLENERS	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015
Politie	4	6	3	4	1
Brandweer	0	0	0	0	0
Geneeskundig (o.a. Ambulance)	0	0	0	0	0

3.2 Doorverwijzingen Halt

Het aantal verwijzingen voor 'vuurwerk' overtredingen is ten opzichte van de voorgaande jaarwisseling afgenomen. Van 36 doorverwijzingen in 2011-2012, naar 68 in 2012-2013, naar 77 in 2013-2014 en 48 doorverwijzingen tijdens de afgelopen jaarwisseling.

In onderstaand schema zijn de doorverwijzingen van Halt Twente weergegeven per gemeente.

gemeente/delict	2013-2014	2014-2015
ALMELO	0	1
BORNE	15	4
DINKELLAND	0	8
ENSCHEDÉ	11	9
HAAKSBERGEN	2	7
HELLENDOORN	0	2
HENGÉLO	25	5
HOF VAN TWENTE	12	0
LOSSER	0	1
OLDENZAAL	2	0
RIJSSEN-HOLTEN	0	4
TUBBERGEN	0	0
TWENTERAND	9	2
WIÉRDEN	1	5
Totaal	77	48

De meeste verwijzingen hebben betrekking op het voorhanden hebben van illegaal of ondeugdelijk vuurwerk (36 keer). De overige doorverwijzingen staan in relatie tot het afsteken van vuurwerk buiten de hiervoor toegestane periode.

3.3 Incidenten Brandweer

De brandweer in Twente is oudejaarsdag in totaal 54 keer gealarmeerd. Dat betekent dat het aantal alarmeringen op 31 december 2014 met meer dan 50% is afgenomen ten opzichte van 2013 toen de brandweer 124 keer werd gealarmeerd. Na middernacht tot 08:00 uur in de ochtend is de brandweer 48 keer gealarmeerd. Dat is eveneens minder dan vorig jaar, toen er 80 keer gealarmeerd is. De concentratie van de uitrukken lag vooral bij de steden Enschede, Hengelo en Almelo. Hierbij ging het vooral om containerbrandjes en afvalbrandjes en andere kleine vreugdevuren.

Vrijwel alle incidenten in Twente betroffen kleine branden. Slechts één keer is door de brandweer opgeschaald naar middelbrand. Dat betrof een schuurbrand in Enschede. De schuur was met de woning verbonden en er dreigde doorslag van vuur. De brandweer wist de brand snel te bedwingen en kon daarmee erger voorkomen.

Nergens is sprake geweest van geweld tegen brandweermedewerkers.

AANTAL INCIDENTEN	OUDJAARSDAG 2013	NIEUWJAARSDAG 2014	OUDJAARSDAG 2014	NIEUWJAARSDAG 2015
Alarm	11	7	10	14
Brand	107	70	43	29
Dienstverlening	5	2	1	2
Gezondheid	0	0	0	0
Leefmilieu	1	0	0	1
Ongeval	0	1	0	2
Totaal	124	80	54	48
Totaal		204		102

3.4 Incidenten Ambulance

De Meldkamer Ambulance heeft een gebruikelijke nieuwjaarsnacht achter de rug. Vergelijkbaar met een weekendnacht waarbij nu ook enkele vuurwerkslachtoffers zijn vervoerd. In totaal is 34 keer een ambulance ingezet.

3.4.1 Slachtoffers

Centrale huisartsenposten.

De Centrale huisartsenpost Almelo heeft 5 extra patiënten gezien en doorverwezen naar de spoedeisende hulp.

De Centrale huisartsenpost Hengelo, Enschede en Oldenzaal.

In Hengelo was het oudejaarsavond (tot ongeveer 23.00 uur) erg rustig. Ongeveer de helft minder dan normaal. Er waren ook beduidend minder hulpvragen dan op een gebruikelijke woensdagavond. Er was 1 vuurwerkslachtoffer van 2 jaar oud (handletsel). Wat betreft oudejaarsnacht waren in Hengelo problemen door feestvieren (en vooral direct en indirect door alcohol). Het aantal hulpvragen was bijna het dubbele in vergelijking met een normale woensdagnacht in Hengelo (nu 21). Er waren geen vuurwerkletsels, maar wel 5 letsels als gevolg van alcoholgebruik.

De Centrale huisartsenposten van Enschede en Oldenzaal.

Oudjaarsavond was op de huisartsenposten Enschede en Oldenzaal relatief rustig. Er waren 4 patiënten met vuurwerk gerelateerde klachten, 3 personen onder de 18 jaar en 1 volwassene in Enschede. In Oldenzaal ging het om 4 personen onder de 18 jaar en 1 volwassene.

Oudejaarsnacht was beduidend drukker dan normaal voor beide huisartsenposten. In Enschede en Oldenzaal ruim 50% meer hulpvragen dan op een normale woensdagnacht. 41 hulpvragen in Enschede, 12 in Oldenzaal (waaronder 3 binnenlopers). Vuurwerkletsel bij personen onder de 18 jaar was 6 en 4 volwassenen met vuurwerkletsel.

Er heeft geen agressie tegen hulpverleners plaatsgevonden op de centrale huisartsenposten.

Spoedeisende hulp.

De spoedeisende hulp van het ZGT locatie Almelo meldde een drukke nacht waarbij 20 patiënten werden gezien. Hieronder waren 10 vuurwerkslachtoffers. Twee van hen zijn overgeplaatst naar een ander ziekenhuis in verband met het soort letsel: één persoon naar het Radboudziekenhuis in Nijmegen en één naar het Martiniziekenhuis in Groningen.

De spoedeisende hulp van het MST meldde een goed verlopen nacht, waarbij relatief weinig vuurwerkslachtoffers zijn geweest. Wel was hier sprake van letsel gerelateerd aan alcoholgebruik. Op oudejaarsavond was er ook sprake van een slachtoffer ten gevolge van een steekpartij.

De spoedeisende hulp van het ZGT locatie Hengelo meldde naast 3 vuurwerkslachtoffers ook 3 reguliere patiënten.

Ook in de ziekenhuizen heeft geen agressie tegen hulpverleners plaatsgevonden

3.5 Schaderegistratie gemeenten

Sinds de jaarwisseling 2008-2009 registreren de Twentse gemeenten de schade op basis van een regionaal format. De genoemde bedragen zijn inclusief de manuren voor herstelwerkzaamheden.

Gemeenten	Schade- bedrag 2008-2009	Schade- bedrag 2009-2010	Schade- bedrag 2010-2011	Schade- bedrag 2011-2012	Schade- bedrag 2012-2013	Schade- bedrag 2013-2014	Schade- bedrag 2014-2015
Almelo	€ 27.270	€ 16.827	€ 10.660	€ 11.990	€ 13.825	€23.220	€ 20.506
Borne	€ 1.500	€ 210	€ 1.050	€ 300	€ 1.000	€2.100	€3.147
Dinkelland	€ 9.564	€ 9.200	€ 8.910	€ 800	€ 4.073	€4.265	€ 27.700
Enschede	€ 59.500	€ 15.840	€12.917	€ 21.340	€ 24.810	€35.195	€ 19.200
Haaksbergen	€ 11.500	€ 3.000	€ 4.840	€ 4.984	€ 7.650	€9.491	€ 2.296
Hellendoorn	€ 79.439	€ 24.006	€ 24.283	€ 19.532	€ 16.317	€48.150	€41.603
Hengelo	€ 23.200	€2.500	€ 29.330	€ 14.500	€ 36.700	€69.950	€ 15.900
Hof van Twente	€ 1.830	€ 8.958	€ 16.000	€ 6.534	€ 11.889	€34.690	€ 33.002
Losser	€ 5.040	€ 7.575	€ 2.630	€ 3.440	€ 6.200	€6.045	€ 10.000
Oldenzaal	€ 23.645	€ 6.200	€ 10.400	€2.500	€ 15.100	€20.135	€ 15.971
Rijssen- Holten	€ 19.960	€ 15.540	€ 12.938	€ 7.360	€ 17.940	€26.735	€14.463
Tubbergen	€ 12.856	€ 690	€ 2.940	€ 1.850	€ 6.203	€5.745	€ 8476
Twenterand	€ 6.170	€ 4.049	€5.756	€ 12.577	€ 16.331	€8.693	€15.000
Wierden	€ 2.155	€ 6.659	€ 3.986	€ 2.257	€ 5.511	€ 6.054	€ 4.232
Totaal	€ 283.629	€ 121.254	€ 146.640	€ 109.964	€ 183.549	€ 301.968	€ 231.495

Het overzicht laat zien dat het totale schadebedrag in Twente is gedaald ten opzichte van het jaar daarvoor (-23%). Maar nog steeds hoger is dan in voorgaande jaren.

Tijdens de afgelopen jaarwisseling is bijna in alle gemeenten het schadebedrag ten opzichte van de vorige jaarwisseling gedaald. Deze daling komt overeen met de daling van het aantal geregistreerde vernielingen in Twente. De indruk bestaat dat de grote verschillen van de schadebedragen tussen de Twentse gemeenten o.a. te verklaren zijn door de verschillen in diepgang/omvang van het inspecteren en registreren van de schade.

4. Voorbereidingen gemeenten en inzet hulpverleningsdiensten

Gemeentelijke voorbereidingen

Het schadeoverzicht in de vorige paragraaf 3.5 geeft alleen de kosten weer van de vernielingen aan gemeentelijke eigendommen als gevolg van de jaarwisseling. In deze berekening zijn bijvoorbeeld niet de kosten meegenomen die gemeenten maken voor het organiseren van festiviteiten of het verwijderen van vandalismegevoelig materiaal om vernielingen en overlast te voorkomen.

In de regionale handreiking van 2009 zijn maatregelen aangereikt die door de afzonderlijke gemeenten uitgevoerd kunnen worden. Hierbij is, afhankelijk van de problematiek maatwerk noodzakelijk. Via de regionale checklist 'maatregelen en bevindingen' is geïnventariseerd welke maatregelen door gemeenten zijn toegepast. Uit de verzamelde checklijsten van alle 14 gemeenten kunnen de volgende conclusies getrokken worden:

- In zeven gemeenten vindt vooraf multidisciplinaire afstemming plaats in een werkgroep ter voorbereiding op de jaarwisseling waarin de te nemen preventie maatregelen gezamenlijk worden doorgenomen (Twenterand, Hengelo, Enschede, Hellendoorn, Hof van Twente, Rijssen-Holten en Wierden). In deze gemeenten is het schadebedrag t.o.v. vorig jaar gedaald.
- In elf Twentse gemeenten worden vandalisme gevoelige objecten verwijderd of afgeschermd. In de gemeenten Borne, Tubbergen en Dinkelland gebeurt dit niet.
- Afvalbakken en verkeers- en straatnaamborden zijn opvallend vaak onderhevig aan vernielingen in Twente (respectievelijk 178 en 415 stuks). Het plaatsen van profielringen in de verkeersborden en het afdichten c.q. het verwijderen van de binnenbakken zijn als preventiemaatregelen sterk aan te bevelen. Het aantal vernielingen van verkeers- en straatnaamborden is nagenoeg gelijk gebleven ten opzichte van vorig jaar, maar is omvangrijk. Het aantal vernielde afvalbakken is gedaald van 291 naar 178.
- In een zestal gemeenten worden de hotspots geïnventariseerd en wordt hier op ingezet tijdens de jaarwisseling. Ook zetten drie gemeenten in op extra toezicht bij hotspots (o.a. rondom scholen).
- Ook worden in een aantal gemeenten jongeren/jongerenwerk ingezet voor het benaderen van hotspots.
- Zeven gemeenten hebben ruimere of vrije sluitingstijden voor de horeca op nieuwjaarsdag.
- De gemeente Rijssen-Holten is de enige gemeente die vuurwerkvrije zones instelt met oud & nieuw. Dankzij de zones kunnen inwoners veilig van en naar de stad rijden en rustig winkelen. Daarnaast is het een positief effect dat er geen schade in deze zones bekend is.
- De gemeente Rijssen-Holten, Twenterand en Hof van Twente zijn gemeenten die een vergunningsprocedure rondom vreugdevuren heeft.
- In acht gemeenten wordt in geval van schade aangifte gedaan en indien mogelijk schade verhaald op de daders wanneer deze bekend zijn bij de politie.

Vuurwerkpreventie Halt

Halt Twente voert sinds de jaarwisseling 2010-2011 de projectcoördinatie uit met betrekking tot de verschillende werkvormen van vuurwerkcampagne in zowel het basis als voortgezet onderwijs.

Om de leerlingen actief te betrekken bij het veilig gebruiken van vuurwerk heeft Halt Twente in samenwerking met een aantal veiligheidspartners het idee opgepakt om leerlingen zelf voorlichting te laten geven. In één middag leren ze op een leuke manier hoe ze dat het beste kunnen doen. Daarbij krijgen ze vuurwerkmateriaal (zoals: posters, lesboekje, lonten en een film) mee. De voorlichting voor het basisonderwijs heeft vooral kennisoverdracht als doel.

De eerste klas van het voortgezet onderwijs wordt ook bezocht, hier wordt in veel gemeenten samengewerkt met de brandweer. De voorlichtingen van Halt richten zich vooral op de regels: wanneer mag je vuurwerk afsteken en welk vuurwerk. En, niet onbelangrijk, zorg dat het leuk en veilig blijft: dat je geen overlast veroorzaakt en dat er geen dingen sneuvelen.

Inzet hulpverleningsdiensten

Tijdens de jaarwisseling is er op 31 december om 21.00 uur één afstemmingsmoment over de voortgang en eventuele bijzonderheden met betrekking tot de jaarwisseling geweest. Dit vond plaats in het regionaal coördinatiecentrum aan de Demmersweg te Hengelo. Er werd gebruik gemaakt van het netcentrisch werken. Mocht de operationele situatie ten tijde van het overleg ertoe aanleiding hebben geven was er de mogelijkheid om een vervolgoverleg op de 31^e december 2014 en/of op 1 januari 2015 te beleggen, hier is geen gebruik van gemaakt.

5. Conclusie en heroverwegingen jaarwisseling 2014-2015

Conclusie

De afgelopen jaarwisseling 2014-2015 is zonder grote calamiteiten verlopen in Twente. Er is geen sprake van openbare orde problematiek, net zo min als voorgaande jaren.

Het aantal geregistreerde incidenten is gedaald van 404 naar 354 incidenten. Landelijk gezien is het aantal incidenten ook gedaald met 2%.

Bij de geregistreerde incidenten is zichtbaar dat met name het aantal mishandelingen t.o.v. vorig jaar is afgenomen (van 55 naar 22) en ook het aantal vernielingen is afgenomen van 136 naar 84.

Het aantal incidenten met vuurwerk is gestegen van 189 naar 214.

Het totale schadebedrag is gedaald van € 301.968 in 2013-2014 naar € 241.495 in 2014-2015.

Dit jaar is voor het eerst het nieuwe vuurwerkbesluit van kracht. Dit heeft geresulteerd in het beperken van de afsteektijden tot de periode tussen 18.00 uur 's avonds en 2.00 uur 's nachts. Voorgaande jaren mocht er vanaf 10.00 uur 's ochtends vuurwerk afgestoken worden.

Ondanks het feit dat er niet extra is ingezet op handhaving is er een daling van de problematiek zichtbaar (conform landelijk beeld). Het blijkt toch dat de aangescherpte afsteektijden een positieve bijdrage hebben geleverd. Burgers ervaren eveneens overlast en uiten ongenoegen over de schades die gepaard gaan met de jaarwisselingstraditie. Er heeft daarmee een maatschappelijke kanteling plaatsgevonden die zich in de toekomst mogelijk verder voortzet.

Tijdens de jaarwisseling 2013-2014 werd 11.500 kilo illegaal vuurwerk in beslag genomen. Afgelopen jaarwisseling is er 4.500 kilo illegaal vuurwerk in beslag genomen, waarvan 3.000 kilo zwaar illegaal vuurwerk en 1.500 kilo consumenten vuurwerk. Evenals tijdens de vorige jaarwisseling heeft de politie geen apart vuurwerkteam ingezet. Wel zijn er grenscontroles gehouden en zijn er controles uitgevoerd op basis van meldingen.

Bij de politie bestaat de indruk dat steeds meer mensen vuurwerk bestellen via het internet. De aanschaf via het internet bemoeilijkt het toezicht. Daarnaast wordt er steeds meer vuurwerk via internet in het buitenland besteld. Hier heeft de politie minder grip op.

Heroverweging: advies 2015-2016

De trend van het afsteken van zwaarder en ook illegaal vuurwerk zet zich voort. Hiermee rekening houdend wordt voorgesteld om de gemeenten te verzoeken om in een vroegtijdig stadium, in multidisciplinair verband, een risicoanalyse uit te voeren en de maatregelen met elkaar serieus af te wegen. Deze jaarwisseling is dit door de helft van de Twentse gemeenten gedaan. In ieder geval is het aan te bevelen, gelet op het hoge aantal vernielingen en schadebedragen aan verkeersborden en straatnaamborden, om (meer) preventiemaatregelen (bijv. verwijderen / afschermen / profielranden) te treffen. Daarbij moet lokaal wel aandacht zijn voor een kosten-baten analyse van deze maatregelen.

Voor de komende jaarwisseling 2015-2016 is het tevens van belang dat de politie blijft inzetten op illegaal en zwaar vuurwerk en dat het aantal aanhoudingen bij dit soort zaken verhoogd wordt.

De voorbereidingen op de jaarwisseling 2015-2016 worden in september/oktober van dit jaar weer regionaal en lokaal opgestart. Te zijner tijd wordt het Districtelijk Veiligheidsoverleg Twente hierover geïnformeerd.